

04.05.2016

**Een hoopvolle uitnodiging aan de burgemeester,
het schepencollege en de gemeenteraadsleden van
Antwerpen.**

Geachte Burgemeester,
Beste schepenen en gemeenteraadsleden van de Stad
Antwerpen,

Na twee voorstellingen in een uitverkocht kunstencentrum Monty en in een goedgevuld Cultuurcentrum Berchem, is theaterhuis Het nieuwstedelijk voor de derde keer te gast in Antwerpen met onze voorstelling *Hoop*. Deze keer volgende week vrijdag in Het Paleis. Ik wil u allen van harte uitnodigen, omdat er in deze voorstelling iets bijzonders gebeurt en vooral omdat het u allen aangaat.

Hoop is het sluitstuk van een onbedoelde trilogie waarvan *Hebzucht* (2011) de oorzaken van financiële crisis onder de loep neemt en *Angst* (2013) gaat over de gevolgen ervan voor de samenleving. Beide voorstellingen toerden uitgebreid door Vlaanderen. En toen die tournee voorbij was, had ik inmiddels zowat vier jaar van mijn leven gependend aan de research en analyse van die verdomde financiële crisis. Ik werd er eigenlijk mismoedig van. En moest – voor mezelf en voor de toeschouwer – op zoek naar hoop. Dat heeft me veel moeite gekost. Want vele initiatieven die zichzelf hoopvol noemen, positioneren zich in oude, ideologische kampen. Denk aan Alternative für Deutschland enerzijds en aan PVDA bij ons anderzijds.

Ik geloof namelijk dat als we echt verandering willen, we precies die oude ideologische verschillen achter ons moeten laten en kijken naar wat de toekomst nodig heeft. Tijdens mijn research voor *Hoop* stuitte ik op het volgende inspirerende verhaal. Voor mij was het een eye-opener.

Toen Angela Merkel na de kernramp in Fukushima besloot uit de kernenergie te stappen (de zogenaamde *Energiewende* in Duitsland) had dat twee grote effecten: een positief en een negatief. Het negatieve effect was dat de plaatselijke

energieleveranciers in groten getale hun oude en vervuilende bruinkoolcentrales weer gingen openen. Het positieve effect was, dat het plots wel winstgevend werd om te investeren in hernieuwbare energie.

Wie langs de Duitse *Autobahnen* rijdt, heeft zeker al de kilometerslange velden met zonnepanelen gezien en het schijnbaar ontelbare aantal windmolens. In deelstaat Baden-Württemberg echter, was de marktleider niet geneigd te investeren in hernieuwbare energie. Dus besloot de Stad Stuttgart zijn eigen energiebedrijf op te richten, in samenwerking met de burgercoöperatieve uit Schönau, die al 30 jaar geleden windmolens had gebouwd. Op korte tijd veroverde de Stadtwerke Stuttgart de marktleiderspositie met uitsluitend groene stroom. Omdat vanuit het coöperatieve model wordt gewerkt, is winstmaximalisatie niet de doelstelling: dat houdt de verkoopsprijs voor de burger laag. Bovendien is die burger zelf eigenaar van zijn stroomvoorziening en lekt de winst dus niet weg naar buitenlandse multinationals of aandeelhouders. En wat nog mooier is: de opbrengst die de Stad Stuttgart aan het eind van de rit overhoudt, wordt geïnvesteerd in andere openbare diensten, als zorg en onderwijs.

Wat ik prachtig vind aan dit verhaal is dat het een combinatie is van ondernemerszin en burgerschap, van solidariteit en duurzaamheid. Van ontvoogding ook. Het moet ook u als muziek in de oren klinken. Stuttgart is geen kleine, alternatieve hippiegemeenschap in het Zwarte Woud. Het is een stad met meer dan 600.000 inwoners en een industrie. In die zin erg vergelijkbaar met Antwerpen dus.

Als die Duitsers erin slagen hun eigen energie te winnen, en zich te ontworstelen aan de greep van energiemultinationals, als ze erin slagen een nieuw economisch model te ontwikkelen, dat zijn externe kosten niet afwentelt op de gemeenschap (zoals de kernenergiesector wel doet), maar integendeel meerwaarde biedt op het vlak van zorg en onderwijs, op basis van coöperatief burgerschap, dan moeten wij dat toch ook kunnen? Als Stuttgart dat kan, dan kan Antwerpen dat toch ook?

In *Hoop* probeer ik voorstellen te formuleren voor een radicale verandering in onze samenleving, waarbij alle actoren - wetenschappers, politici, ondernemers, burgers - samenwerken aan alternatieven voor een ondernemende, solidaire en duurzame wereld. De reacties van zowel pers als publiek zijn overweldigend. Eén van de meest gehoorde opmerkingen is dat politici deze voorstelling echt zouden moeten zien. De voorstellingen die we al speelden werden bezocht door grote delegaties van nationale en lokale afvaardigingen van N-VA, CD&V, Open Vld, sp.a, Groen en PVDA+. Na de voorstelling leverde dat telkens boeiende en constructieve gesprekken op.

Ik hoop met *Hoop* ook in uw stad het debat te kunnen voeren en aan te zwengelen. We verzamelen alleszins de 'hoopvolle' initiatieven in heel Vlaanderen op onze blog www.nieuwstedelijk.be/veranderalles. Want er is een veelvoud aan alternatieven. De toekomst start nu. Ik hoop dat u vrijdag komt kijken.

Stijn Devillé,
schrijver en regisseur van *Hoop*
directeur van Het nieuwstedelijk

Hoop van Het nieuwstedelijk is te zien op
13 mei om 20u in HETPALEIS in Antwerpen.
Meer info op www.nieuwstedelijk.be

HET NIEUWSTEDELIJK